

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: **ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ІРРАЦІОНАЛЬНОГО В РОМАНАХ ЛЬЮІСА
КЕРРОЛА**

Студентки 2 курсу групи МФА

Освітньої програми Філологія. Германські мови і
літератури (переклад включно) (англійська, німецька))

Спеціальності 035.041 Філологія. Германські мови і
літератури (переклад включно)

Галузі знань 03 Гуманітарні науки

Ступеня вищої освіти магістра

Задворної Ольги Олександрівни

Науковий керівник: Прадівлянна Л. М., кандидат
філологічних наук

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця - 2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ІРРАЦІОНАЛЬНОГО В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	6
1.1. Поняття ірраціонального в мультидисциплінарному аспекті	6
1.2. Дослідження поняття ірраціонального в мові.....	13
1.3. Ірраціональне в художньому мисленні.....	21
1.4. Методика і методологія вивчення ірраціонального у творах Л. Керрола.....	25
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	33
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ВЕРБАЛЬНИХ ЗАСОБІВ ІРРАЦІОНАЛЬНОСТІ У РОМАНІ - КАЗЦІ «АЛІСА В КРАЇНІ ЧУДЕС».....	36
2.1. Льюїс Керрол. Вивчення творчості.....	36
2.2. Класифікація способів вербалізації ірраціонального використаних Льюїсом Керролом	41
2.3. Аналіз твору Льюїса Керрола «Аліса в Країні Чудес».....	51
2.3.1. Математика та її алогічність у творі Льюїса Керрола.....	51
2.3.2. Опозиція раціонального та ірраціонального на текстовому рівні.....	53
2.3.3. Стилiстичні прийоми: графічні засоби.....	57
2.3.4. Стилiстичні прийоми: пунктуаційні засоби.....	60
2.3.5. Стилiстичні прийоми: смислові засоби.....	63
2.3.6. Стилiстичні прийоми: поетичні засоби.....	67
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	73
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	76
ДОДАТКИ.....	81
RESUME.....	90

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авксентьев Л.Г. Фразеологична одиниця як предмет фразеології та її основні ознаки / Л.Г.Авксентьев // Мовознавство. – 1979. – №5. – С. 13–17.
2. Албул Ю. Є. Філософський підтекст у творі Льюїса Керрола «Аліса в Країні Чудес» (на матеріалі англійської, італійської та української мов) / Ю. Є. Албул. // Молодий вчений. – 2017. – №11. – С. 174–177.
3. Бандровська О. Інверсія як основа нонсенс-логіки у творах Льюїса Керрола / Ольга Бандровська. // Іноземна Філологія. – 2007. – №119. – С. 105–110
4. Барановська О. Ірраціональне: предмет і принципи мислення / Ольга Барановська. // Філософія та гуманізм. – 2017. – №2. – С. 20–27.
5. Бейлі М. Алгебра в країні чудес: Льюїс Керролл зашифрував у своїй казці математичний трактат [Електронний ресурс] / Мелані Бейлі. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: http://texty.org.ua/pg/article/newsmaker/read/19122/Algebra_v_krajini_chudes_Lj_ujis_Kerroll_zashyfruvav.
6. Біленко, Т. І. Слово і мовна картина світу: діалектика раціонального та ірраціонального [Текст] / Т. І. Біленко // Сучасна картина світу: інтеграція наукового та позанаукового знання : зб. наук. праць / УАБС НБУ. - Суми : Мрія-1 ЛТД ; УАБС НБУ. - 2004. - Вип. 3. - С. 228-233.
7. Богуславська Л. А. Відтворення мовної гри Л. Керролла в англо-українських перекладах: когнітивний аспект : дис. канд. філ. наук : 10.02.16 / Богуславська Людмила Анатоліївна – Харків, 2017. – 246 с.
8. Вирджиния Вулф. Льюис Кэрролл [Електронний ресурс] / В. Вульф. Режим доступу : http://lib.ru/CARROLL/carrol0_5.txt
9. Витгенштейн Л. Философские работы. / Л. Витгенштейн ; [пер. с нем. М. С. Козловой и Ю. А. Асеева; составл., вступ. статья, примеч. М. С. Козловой]. – М. : Гнозис, 1994. – Ч. I. – 612 с.

- 10.Вороніна К. В. Структурно-семантичні та функціональні особливості лексичного нонсенсу в англomовному поетичному дискурсі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / К. В. Вороніна. – Харків, 2012. – 20 с.
- 11.Гасяк О. Раціональне та ірраціональне в методології науки / О. Гасяк, В. Мудраков. // Науковий вісник Чернівецького університету. – №563. – С. 3–7.
- 12.Глушак А. С. Раціональне та ірраціональне в структурі філософського дискурсу / Анатолій Степанович Глушак. // Філософські обрії. – 2009. – №21. – С. 30–46.
- 13.Делез Ж. Логика смысла. Фуко М. *Theatrum philosophicum* // Жиль Делез, М. Фуко; [пер. с фр. Я.И. Свирский]. – М., Раритет, Екатеринбург: Деловая книга, 1998. – 480 с.
- 14.Демурова Н. М. Льюис Кэрролл: Очерк жизни и творчества. – М.: Наука, 1981. – 148 с.
- 15.Дереза Л. В. Російська літературна казка першої половини XIX століття в системі жанрів романтизму : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. філ. наук : спец. 10.01.02 "російська література" / Дереза Людмила Василівна – Сімферополь, 2005. – 39 с.
- 16.Детеринг К. К вопросу о лингвистической типологии языковой «игры» / К. Детеринг // Общественные науки за рубежом. Сер. 6. Языкознание. – 1985. – № 1. – С. 31–35.
- 17.Добронравова І. С. Новітня філософія науки / І. С. Добронравова, Т. М. Білоус, О. В. Комар. – Київ: Логос, 2009.
- 18.Иомдин Б. Л. Лексика иррационального понимания : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук / Иомдин Борис Леонидович – Москва, 2002. – 24 с.
- 19.Їжакевич Г.П. Стилiстична класифікація фразеологізмів. / Г.П. Їжакевич // Українська мова та література в школі. - 1971. - №10. - С. 21

- 20.Ірхіна Ю. В. Використання стилістичного прийому каламбуру в творі Л.Керрола "Аліса в Країні Чудес" / Ю. В. Ірхіна. – 2014. – С. 66–73.
- 21.Ісакова М. Л. Поетика керролівського "нонсенсу" в історико-літературній перспективі : дис. канд. філ. наук : 10.01.04 / Ісакова Марія Леонідівна – Дніпропетровськ, 2008. – 184 с.
- 22.Карпенко С. Д. Основи теорії мовної комунікації / С. Д. Карпенко. – Біла Церква, 2014. – 121 с.
- 23.Кінащук А. В. Типи міжмовних співвідношень ірраціональних фразеологізмів (на матеріалі української, англійської та німецьких мов) / А. В. Кінащук. // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2018. – №32. – С. 229–232.
- 24.Клюев Е. Теория литературы абсурда / Евгений Клюев. – Москва: УРАО, 2000. – 104 с.
- 25.Ковалів Ю. І. Літературознавчий словник-довідник / Ю. І. Ковалів, Р. Т. Гром'як. – Київ: Видавничий центр "Академія", 1997. – 752 с.
- 26.Ковалів Ю. Літературознавча енциклопедія / Юрій Ковалів. – Київ: Видавничий центр "Академія", 2007. – 1232 с.
- 27.Король Н. Л. Явище гри слів в англійській мові / Наталія Леонідівна Король. // Наукове мислення. – 2019.
- 28.Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підруч. для студ. філол. спец. вищих закладів освіти / Кочер-ган М. П. – К. : Вид. центр "Академія", 1999. – 367 с.
- 29.Кузьмина Н. В. Игра слов в повести-сказке Л. Кэрролла «Алиса в стране чудес». Использование многозначных слов / Н. В. Кузьмина // Актуальные проблемы науки и образования. – Балашов, 2006. – С. 90–92.
- 30.Липовецкий М. Н. Поэтика литературной сказки / М. Н. Липовецкий. – Екатеринбург: Издательство уральского университета, 1992. – 184 с.
- 31.Махній М. М. Історія психології: навчальний посібник. - Київ: Видавничий дім "Слово", 2016.

32. Михайлов И.Ф. Витгенштейн и проблема мистического опыта // Философские идеи Людвиг Витгенштейна. – М.: РАН, 1996. – 169 с.
33. Мудрагей Н.С. Рациональное и иррациональное: историко-теоретический очерк // Н. С Мудрагей. – М., Наука, 1985. – 178 с.
34. Науковці [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
<https://uk.wikipedia.org/wiki>.
35. Овчинникова Л. В. Русская литературная сказка XX века (история, классификация, поэтика) : монография / Л. В. Овчинникова. – М. : РИЦ “Альфа” МГОПУ, 2001. – 324 с
36. Ортега-и-Гассет Х. Что такое философия? / Хосе Ортега-и-Гассет; [пер. А.Б.Зыкова]. — М. : Наука, 1991. — 408 с.
37. Повторева С. Поняття "випадок" як вираз ірраціонального та сингулярного мовної комунікації / Світлана Повторева. // Національний університет "Львівська політехніка". – С. 38–40.
38. Погорелова К. В. Льюїс Керрол та його дивовижний світ / К. В. Погорелова. // Молодий вчений. – 2018. – №12. – С. 379–382.
39. Прадивлянная Л.Н. О чем говорит бессознательное (на материале сюрреалистической поэзии) // Человек говорящий, пишущий, читающий в литературе : сб. науч. ст. В 2 ч. Ч. 1 / ГрГУ им. Я. Купалы; редкол.: Т. Е. Автухович (гл. ред.) [и др.]. – Гродно: ГрГУ, 2018. – с. 245-253.
40. Психологічний словник // В.В. Синяський, О.П. Сергєєнкова / За ред., Н.А.Побірченко. Київ: Науковий світ, 2007. – с.133
41. Рациональное та ірраціональне мислення [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://psychologis.com.ua/racionalnoe_i_irracionalnoe_myshlenie.htm.
42. Скотний В. Рациональное та ірраціональне в науці й освіті. – Дрогобич: Коло, 2003. – 288 с.
43. Словник української мови: в 11 томах / І. К. Білодід. Київ: Наукова думка, 1973.

44. Соссюр Ф. де. Курс общей лингвистики / Ф. де Соссюр; [пер. с фр. А.М. Сухотин] // Фердинанд де Соссюр. Труды по языкознанию. - М., 1977. – С.31-285
45. Тарасова А. В. Особливості відтворення англійських компаративних фразеологізмів (КФО): лінгвокультурологічний аспект / А. В. Тарасова. // Science and Education a New Dimension.. – 2018. – №6. – С. 59–92.
46. Тимофеева В. В. Язык поэта и время. Поэтический язык Маяковского / В. В. Тимофеева. – М. : АН СССР, 1962. – 318 с.
47. Фатеева Н. А. Контрапункт интертекстуальности, или Интертекст в мире текстов. — М.: Агар, 2000. — 280 с.
48. Філософський енциклопедичний словник // В.І. Шинкарук. Київ: Абрис, 2002. – С.250
49. Функції розділових знаків у казці Л. Керролла "Пригоди Аліси в країні чудес" [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <https://knowledge.allbest.ru/languages/3c0a65635a2ad79a5d43a88421316c37.html>
50. Шевчук А. М. Формування ірраціональних переконань у осіб, які пережили стресогенну ситуацію / А. М. Шевчук. // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. – 2012. – №4.
51. Якобсон Р. Язык и бессознательное / Роман Якобсон. – Москва: Гнозис, 1996. – 234 с. – (Пирамида).
52. Beck A. T., Freeman A., Davis D. D. Cognitive therapy of personality disorders. — New York: Guilford Press, 2003
53. Carroll L. Alice's adventures in wonderland [Електронний ресурс] / Lewis Carroll.– Режим доступу до ресурсу: <https://www.gutenberg.org/files/11/11-h/11-h.htm#link2HCH0010>.
54. Cromwell, Neil. The Absurd in Literature. – Manchester University Press, 2006. – 186 p.
55. Grice H. P. Logic and conversation / H. P. Grice // Syntax and semantics. – N.Y. : Academic Press, 1975. – Vol. 3. Speech acts. – P. 25–69.

56. Heath P. *The philosopher's Alice* / P. Heath // Carroll L. *Alice's adventures in Wonderland and Through the looking-glass* / [introduction and notes by P. Heath]. – L.; N.Y. : St. Martin's Press, 1974. – 249 p.
57. Thomas, Donald. *Lewis Carroll: A Portrait with Background*. – John Murray, 1996 – 404 p.